

Inspiratiekaart bij- en omscholing via het mbo voor kansrijke beroepen

Waarom deze inspiratiekaart?

Directe aanleiding voor de inspiratiekaart is de tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19. Ter verbetering van de directe en duurzame inzetbaarheid van werkzoekenden en werkenden op de arbeidsmarkt is in 2021 € 63 miljoen beschikbaar voor kortdurende bij- en omscholing via praktijkleren in het mbo. Dit budget kan worden gebruikt door de regionale mobiliteitsteams om werkenden en werkzoekenden die door de coronacrisis hun baan verloren te begeleiden bij het vinden van nieuw werk. Ook gemeenten, sociale partners en UWV kunnen in aanvulling op hun reguliere dienstverlening bij het begeleiden van werkzoekenden naar werk gebruik maken van de crisisdienstverlening. Doelgroep zijn onder andere de adviseurs Leerwerkloketten, de adviseurs werkgeversdienstverlening UWV, de adviseurs werkzoekendendienstverlening UWV, de Mbo-begeleiders, de klantadviseurs gemeenten, en/of de sociale partners die begeleiden van werk naar werk.

Wat is praktijkleren in het mbo

Bij alle beroepsopleidingen in het mbo staat het praktijkleren centraal. Bij mbo-opleidingen in de bbl en de derde leerweg heeft het praktijkleren een nog grotere rol dan bij de bol-leerweg. Bij bbl en de derde leerweg gaat het vaak om leerbanen, waarbij een (betaalde) baan wordt gecombineerd met het volgen van een (deel van een) mbo-opleiding. Bij praktijkleren in het mbo voor werkzoekenden en werkenden, zoals bedoeld in de tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID 19, gaat om het om een mbo-opleiding of een deel daarvan in de derde leerweg, gericht op een diploma, mbo-certificaat, een praktijkverklaring.

Waar te volgen?

Zowel bekostigde als niet-bekostigde mbo-instellingen kunnen praktijkleren in het mbo (gericht op een diploma, mbo-certificaat of een praktijkverklaring) aanbieden, maar niet alle mbo's doen dit al. Gemeenten en UWV kunnen bij de mbo-scholen in hun regio informeren welk aanbod er is of gecreëerd kan worden. Alle mbo certificaten zijn te vinden op <https://kwalificatiestructuur-mijn.s-bb.nl/>.

Wat staat er in deze inspiratiekaart?

De inspiratiekaart is grotendeels gebaseerd op het overzicht met kansrijke beroepen van UWV van december 2020 . Voor een aantal van deze kansrijke beroepen wordt aangegeven wat de relevante mbo-kwalificaties zijn. Bij –en omscholing via het mbo kan op alle 4 de mbo-niveaus. We hebben ervoor gekozen om in deze kaart vooral de kwalificaties op niveau 2 te laten zien, wetende dat er in hetzelfde beroep mogelijkheden zijn op niveau 3 en 4. Dit om dat de niveau 2 kwalificaties zich vaak het best lenen voor instap in het beroep. Bij de kwalificaties zijn de bijbehorende mbo-certificaten in beeld gebracht. Daarnaast is in de inspiratiekaart te vinden welke kwalificaties zich goed lenen voor praktijkleren met de praktijkverklaring. Vaak gaat het bij de praktijkverklaring om kwalificaties op niveau 1 en 2. Vanuit de arbeidsmarkt groeit de vraag naar vakkrachten die een bijdrage kunnen leveren aan thema's als verduurzaming en circulariteit. Het mbo speelt een belangrijke rol in het opleiden van deze vakkrachten. In 2019 tekenden de ministeries van OCW en BZK , de MBO Raad, NRTO, SBB, en werkgeversorganisaties in de techniek een convenant om circulariteit en klimaatadaptatie expliciet in het mbo onderwijs op te nemen.

Wat is het verschil met de eerste inspiratiekaart?

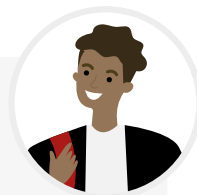
Op 28 januari verscheen al een [eerste inspiratiekaart](#). Die kaart was gebaseerd op de overstapberoepen van UWV van 20 oktober 2020. Beide inspiratiekaarten zijn aanvullend op elkaar te gebruiken.

¹ Dit overzicht wordt in 2021 twee keer geüpdatet. De meest recente versie is hier te vinden: www.werk.nl/arbeidsmarkt/informatie/kansen-arbeidsmarkt/kansrijke-beroepen

² Dit overzicht wordt in het najaar van 2021 geüpdatet. De meest recente versie is hier te vinden: www.werk.nl/arbeidsmarkt/informatie/kansen-arbeidsmarkt/overstapberoepen-werk-vinden-in-ander-beroep

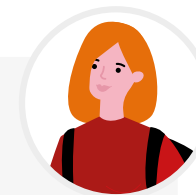

Mobiliteit, transport, logistiek, maritiem

Praktijkleren met de praktijkverklaring in de fietstechniek

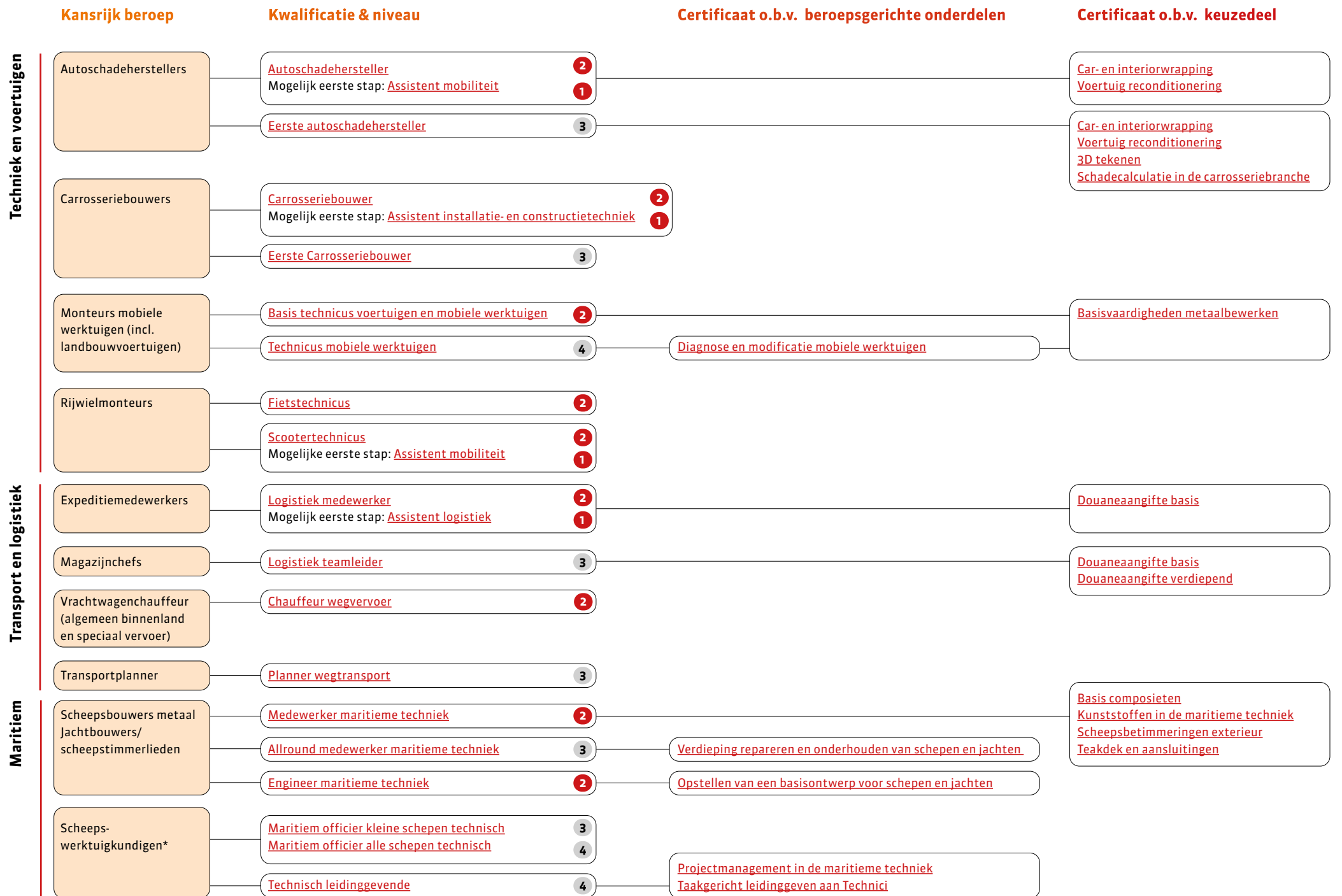
Abdelaziz van 36 jaar is inmiddels 6 jaar in Nederland. Hij is handig aangelegd en heeft een goed ontwikkelde motoriek en oog-handcoördinatie. Hij heeft geen diploma's van het Nederlandse onderwijs en leert graag op de werkvloer. Een fietsenmaker heeft werk voor Abdelaziz. Onder begeleiding van een vakman voert hij als medewerker fietstechniek eenvoudige reparatie- en onderhoudswerkzaamheden uit aan fietsen. Voor deze werkplek is een maatwerkopleiding samengesteld van werkprocessen uit [Assistent mobiliteitsbranche](#) (mbo niveau 1) en [Fietstechnicus](#) (mbo niveau 2). Hij leert de juiste gereedschappen te hanteren en de werkzaamheden op voldoende tempo de werkzaamheden uitvoeren. Als verdieping volgt hij ook enkele lessen over eenvoudig gebruiksonderhoud van fietsen ([keuzedeel K0411 Kennis van fietstechniek](#)). Hij ontvangt van de praktijkopleider een praktijkverklaring voor de in het bedrijf geleerde werkprocessen. Over een paar jaar een diploma halen als Fietstechnicus via de bbl sluit hij zeker niet uit. Maar eerst wil Abdelaziz graag aan het werk blijven en zijn Nederlands verbeteren.

Praktijkleren met de praktijkverklaring in de logistiek

Jannie, 47 jaar, houdt van aanpakken. Ze heeft lang geleden een havo-diploma gehaald maar heeft, vanwege negatieve schoolervaringen, absoluut geen zin om 'weer terug naar de schoolbanken te gaan'. Een logistiek bedrijf, met een groot magazijn, heeft werk voor Jannie. Jannie houdt zich vooral bezig met het verzamelen van goederen, deze inpakken en gereed maken voor verzending en krijgt hierbij goede begeleiding. Zij leert dat zij precies moet werken en voorzichtig om moet gaan met de goederen zodat deze netjes en onbeschadigd in de verpakking komen te zitten. Voor deze werkplek is een maatwerkopleiding samengesteld uit [Assistent logistiek](#) (mbo niveau 1) en [Logistiek medewerker](#) (mbo niveau 2). Zij ontvangt van de praktijkopleider voor de geleerde werkprocessen een praktijkverklaring.

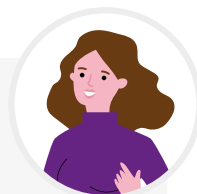

● Niveau's geschikt voor praktijkverklaringen

*Kwalificatie gericht op meerdere technische omgevingen, certificaten specifiek voor maritieme techniek

Zorg, welzijn, sport

Praktijkleren met de praktijkverklaring in de zorg

Carina (19 jaar) wil graag met mensen werken en voor mensen zorgen. Zij heeft het speciaal onderwijs gevolgd en daarna vrijwilligerswerk gedaan. Een ouderenzorginstelling heeft werk voor haar. Zij leert hier het ontbijt klaarmaken voor de bewoner, ervoor zorgen dat de kamer schoon is, de planten verzorgd zijn, dat de vuile was naar de linnenkamer gebracht wordt en de schone kleding en handdoeken in de kasten ligt. Voor deze werkplek is een maatwerkopleiding samengesteld uit [Assistent dienstverlening en zorg](#) (mbo niveau 1). Ze voert haar werk uit onder begeleiding van een werkbegeleider. Deze doet altijd een check of alle taken uitgevoerd zijn. Carina leert dat ze netjes moet werken en dat de spullen goed opgeborgen moeten zijn. Carina ontvangt voor geleerde werkprocessen een praktijkverklaring van de praktijkopleider.

Summa & Bedrijf reikt mbo-certificaat Individuele basiszorg uit 'Korte mbo-trajecten belangrijk om personeelstekort in zorg aan te pakken'

Met de korte scholingstrajecten van Summa & Bedrijf kunnen mensen binnen 4 maanden aan de slag in de zorg. Daarmee speelt de onderwijsinstelling in op de behoefte van zorgorganisaties. Cathy van den Boogert van zorgorganisatie Vitalis WoonZorg Groep kreeg het mbo-certificaat Individuele basiszorg uitgereikt.

[Lees meer](#)

Door de Covid-19 crisis staat de zorg onder druk. Hierdoor is er grote behoefte aan personeel, maar is het voor zorgorganisaties in diverse arbeidsmarktregio's soms lastig om ruimte voor begeleiding van nieuwe medewerkers in opleiding vrij te maken.

Let op dat de begeleiding op de werkvloer goed geregeld kan worden.

Kansrijk beroep	Kwalificatie & niveau	Certificaat o.b.v. beroepsgerichte onderdelen	Certificaat o.b.v. keuzedeel
Huishoudelijk medewerkers thuiszorg	Assistent dienstverlening en zorg 1		
Helpende in instelling	Helpende zorg en welzijn 2	Ondersteuning thuis Ondersteunen bij wonen en welbevinden Individuele basiszorg verlenen	Helpende plus Voeding en hospitality in zorg en welzijn Zorg en technologie toepassen
Verzorgende IG	Verzorgende IG 3	Creëren van een optimale woon- en leefomgeving voor de zorgvrager Individuele zorg verlenen Basis voor deskundige zorg Regievoering en vakontwikkeling in de zorg	Gastvrijheid in de zorg Assisteren bij zorg en welzijn Mensen met licht verstandelijke beperking met moeilijk verstaanbaar gedrag Mensen met niet-aangeboren hersenletsel Omgaan met onbegrepen gedrag bij mensen met dementie Ouder wordende mensen met een verstandelijke beperking Verdieping palliatieve zorg Voeding en hospitality in zorg en welzijn Ernstige meervoudige beperkingen Geriatrische revalidatiezorg Gerontopsychiatrie Mensen met een verstandelijke en visuele beperking Zorg en technologie
Algemeen verpleegkundige	mbo-verpleegkundige 4		Verpleegkundige zorg voor kwetsbare ouderen in een kortdurende (acute) opnamesituatie Zorg in instabiele en acute zorgsituaties Zorginnovaties en technologie
Doktersassistenten	doktersassistent 4		
Woonbegeleiders gehandicaptenzorg	Begeleider gehandicaptenzorg 3		Verzorgende en verpleegtechnische handelingen Ernstige meervoudige beperkingen Geriatrische revalidatiezorg Mensen met een verstandelijke en visuele beperking Mensen met licht verstandelijke beperking met moeilijk verstaanbaar gedrag Mensen met niet-aangeboren hersenletsel Ouder wordende mensen met een verstandelijke beperking Taalbuddy Verdieping palliatieve zorg Zorg en technologie
	Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg 3	Individuele ondersteuning van de cliënt met (verstandelijke) beperking Ondersteuning aan cliënten met (verstandelijke) beperking in hun omgeving	Zorginnovaties en technologie
Tandartsassistenten	Tandartsassistent 4		Orthodontieassistent

Techniek en gebouwde omgeving

Praktijkleren met de praktijkverklaring in een schildersbedrijf

Thomas, 29 jaar, heeft 10 jaar geleden een mbo 2 diploma gehaald en daarna vele baantjes gehad in de horeca. Hij vindt het leuk om fysiek bezig te zijn en houdt van afwisseling. School is echt niets voor hem, maar hij wil wel nieuwe dingen leren. Een schildersbedrijf heeft werk voor Thomas. Voor deze werkplek is een maatwerkopleiding samengesteld uit [Assistent bouwen, wonen en onderhoud](#) (mbo niveau 1) en Schilder (mbo niveau 2). Als schildersgezel leert hij van een vakman de basistechnieken van het schilderen, welke materialen hij moet gebruiken voor verschillende houtsoorten, en hoe hij netjes maar toch ook op goed tempo kan werken. Thomas ontvangt voor geleerde werkprocessen een praktijkverklaring van de praktijkopleider. Met zijn werkgever heeft hij afgesproken dat hij volgend jaar verder gaat leren en zijn diploma haalt.

De techniek kent veel kwalificaties die aansluiten bij de kansrijke beroepen van UWV. Onderstaand overzicht bevat een selectie daarvan. In het overzicht tonen we voornamelijk kwalificatie op niveau 2. Bijna elke kwalificatie heeft naast niveau 2 ook een opleiding op niveau op niveau 3 en 4. Alle niveaus in de techniek zijn kansrijk. Kijk voor [meer kwalificaties in de techniek hier](#).

Productiemedewerkers ontvangen certificaat

Om volwassenen op te leiden voor een toekomst in de productie, hebben Randstad en private opleider Technicom de handen ineengeslagen. Medewerkers werden opgeleid tot het mbo-certificaat 'Meewerken in de productie', onderdeel van de niveau 2 opleiding Operator A. Met het behalen van dit erkende mbo-certificaat zijn zij inzetbaar in de operatorfunctie. Zo'n certificaat is voor de werkgever een bevestiging dat de werknemer de benodigde vaardigheden onder de knie heeft. Leuk weetje, na het behalen van het certificaat is de helft van de mensen verder gegaan met leren om via de bbl het diploma Operator A te behalen.

[Lees meer](#)

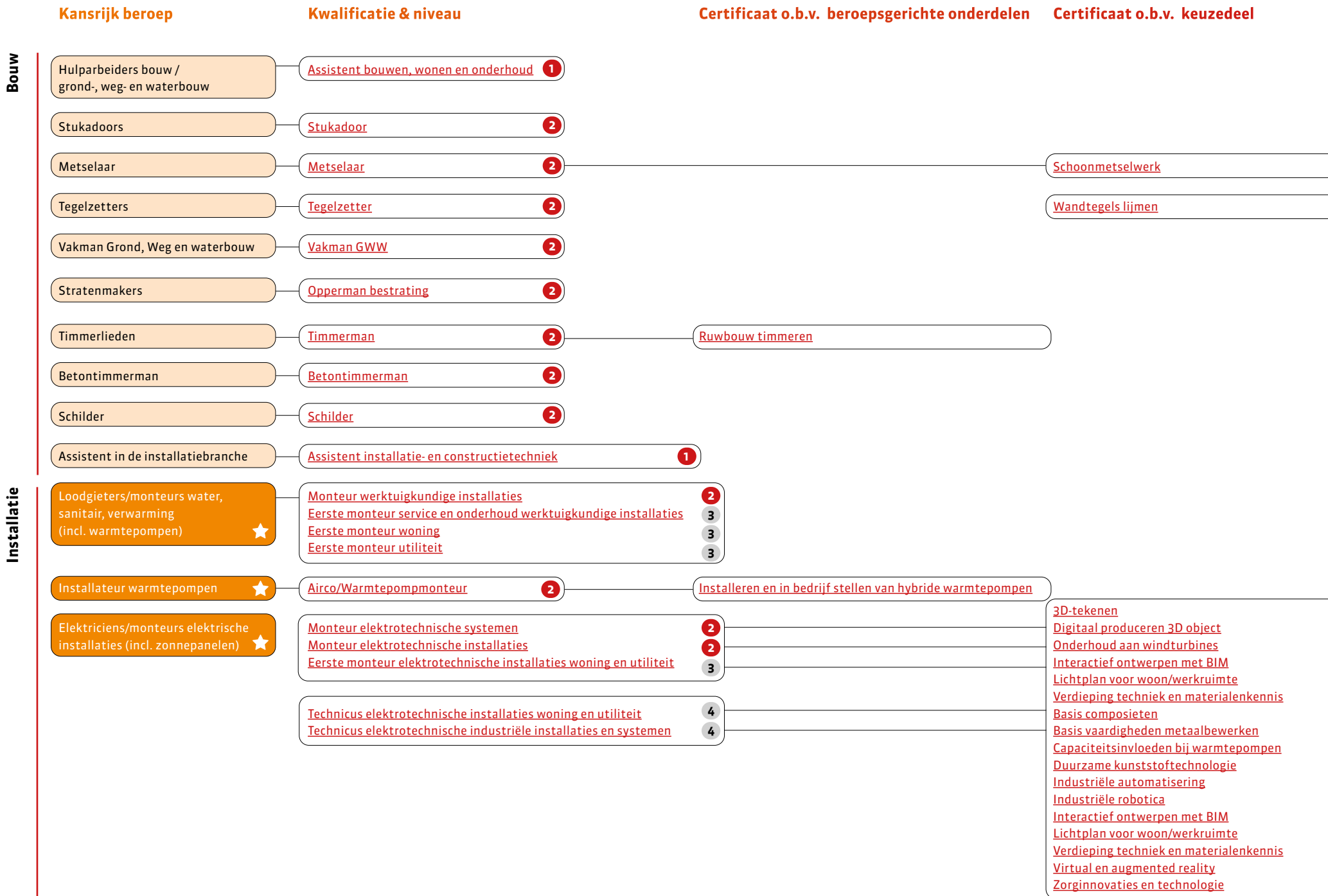
Meer mensen voor de installatiebranche met certificaat 'Basisonderhoud aan toestellen werktuigkundige installaties'

"Installatiebedrijven willen graag investeren in de opleiding van vakmensen en zij-instromers. Alleen is het voor volwassenen in de praktijk vaak lastig om een fulltime baan te combineren met een volledige beroepsopleiding. Met een korte opleiding kunnen zij-instromers, ondersteund met een korte opleiding, snel en kwalitatief inzetbaar zijn. Deze scholingstraject slaat een brug met een optimale mix van werken en leren, "

[Lees meer](#)

[Bekijk video](#)

Installatie

Kansrijk beroep

Kwalificatie & niveau

Certificaat o.b.v. beroepsgerichte onderdelen

Certificaat o.b.v. keuzedeel

Monteurs/leidingleggers gas, water ★

Eerste monteur gas, water en warmte-distributie

3

Werken aan warmtedistributienetten

Aanleggen van warmtetransportleidingen
Spuien en desinfecteren van waterdistributienetten
Kabel leggen
Detectiemethodes gas
Detectiemethodes warmte

Tekenaars, werkvoorbereiders, calculatoren, installatie- en elektrotechniek ★

Werkvoorbereider installaties

3

Onderhoud aan windturbines
Digitale vaardigheden gevorderd
Interactief ontwerpen met BIM
Capaciteitsinvloeden bij warmtepompen
Lichtplan voor woon/werkruimte
Verdieping techniek en materialenkennis
Virtual en augmented reality
Zorginnovaties en technologie

Energieprestatie adviseur ★

Commercieel technicus engineering

3

Adviseren over energiebesparende maatregelen

Industrie

Operator proces- en levensmiddelenindustrie

Mechanisch Operator A

3

Meewerken in de productie

CNC-verspaners, CNC-programmeurs

Verspaner

3

3D-tekenen
Basis composieten
Meten en beproeven in middenspanningsdistributienetten
Werken met een industriële robot

Monteurs industriële machines en installaties/mechatronica (storing, service, installatie)

Monteur service en onderhoud installaties en systemen

3

Monteur mechatronica

3

Basisonderhoud aan toestellen, werktuigkundige installaties

3D-tekenen
Basisvaardigheden metaalbewerken
Digitale vaardigheden basis
Verdieping techniek en materialenkennis
Werken met een industriële robot

Eerste monteur service en onderhoud elektrotechniek en instrumentatie

3

Lokaliseren en inspecteren van storingen in elektrotechnische installaties

Onderhoud aan windturbines
Basisvaardigheden metaalbewerken
Brede verbetermethoden en -technieken
Installatie, service en onderhoud aan melkwinninginstallaties
Verdieping techniek en materialenkennis

Eerste monteur service en onderhoud werktuigkundige installaties

3

Optimaliseren van werktuigkundige installaties

Technicus service en onderhoud werktuigbouw

3

Functionele veiligheid in de machinebouw

Tekenaars, werkvoorbereiders, calculatoren werktuigbouw/ procestechniek.

Tekenaar werktuigkundige installaties

3

Werkvoorbereider fabricage

3

Technicus engineering

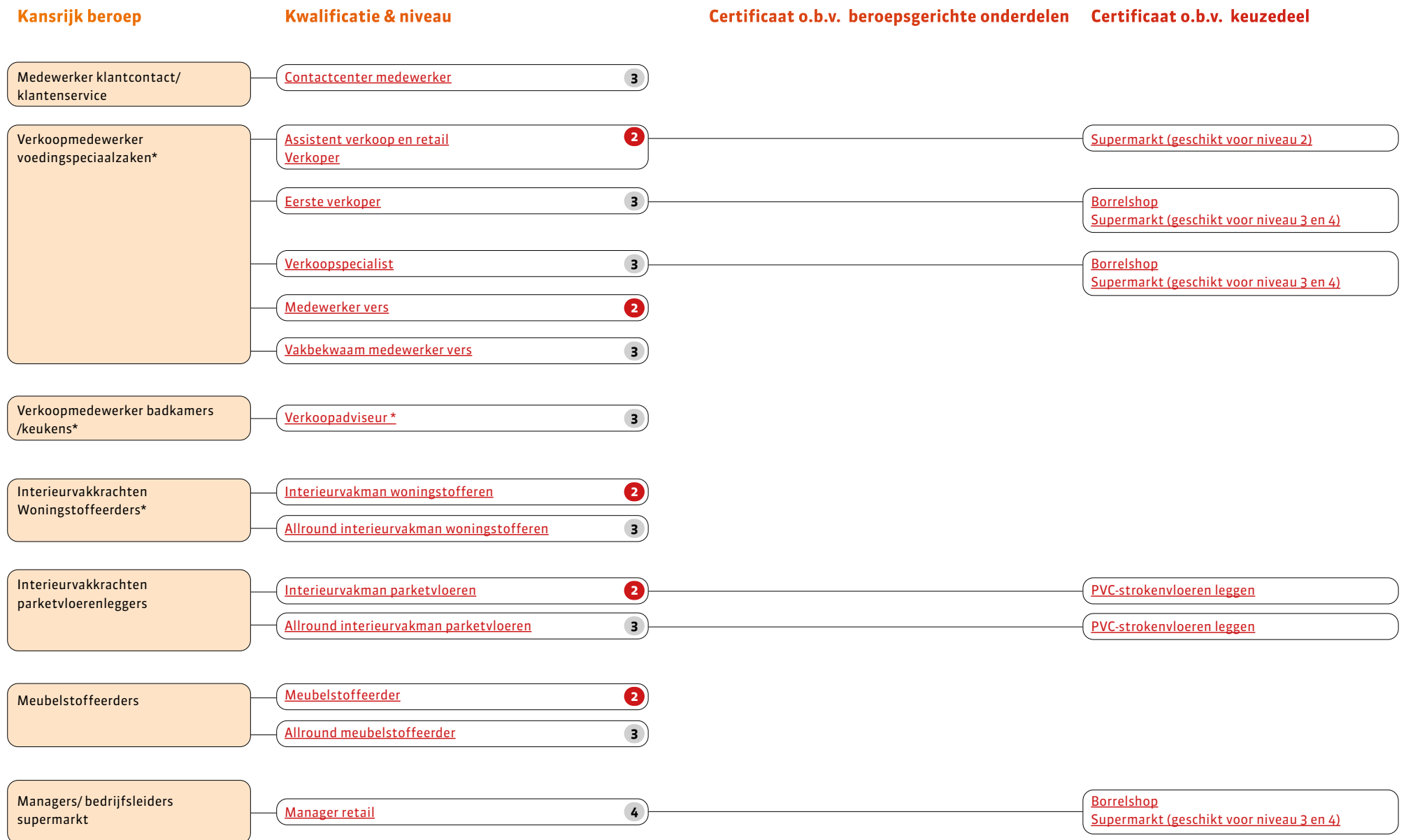
3

Handel

Praktijkleren met de praktijkverklaring in de detailhandel

Omgaan met mensen en lekker bezig zijn, dat wil Samira wel. Dit doet ze al bij haar huidige baan bij een schoonmaakbedrijf, maar door een reorganisatie staat ze binnenkort op straat. Samira, 47 jaar, staat open voor leren, als het maar niet uit een boek hoeft. Dus toen haar werkgever mogelijkheden bood om voor een bepaalde periode aan de slag te gaan bij een grote zelfbedieningswinkel zei ze meteen ja. Voor haar werkplek heeft het supermarktbedrijf een maatwerkopleiding samengesteld uit [Assistent verkoop en retail](#) (mbo niveau 1) en [Verkoper](#) (mbo niveau 2). Samira gaat aan de slag met het netjes maken van de schappen, zorgen dat de versproducten goed op datum gesorteerd waren. Ook leert ze hoe ze, als klanten vragen hadden, ze de klanten netjes kon verwijzen naar haar collega. Samira ontvangt voor geleerde werkprocessen een praktijkverklaring van de praktijkopleider. En het leuke is, door praktijkleren met de praktijkverklaring heeft Samira ervaren dat leren haar beter af gaat dan gedacht. De kans om via de bbl het diploma verkoper op niveau 2 te behalen grijpt ze met beide handen aan. 'En wie weet wat ik daarna ga doen voor opleiding', aldus Samira.

Specialistisch Vakmanschap

Kansrijk beroep

Kwalificatie & niveau

Certificaat o.b.v. beroepsgerichte onderdelen

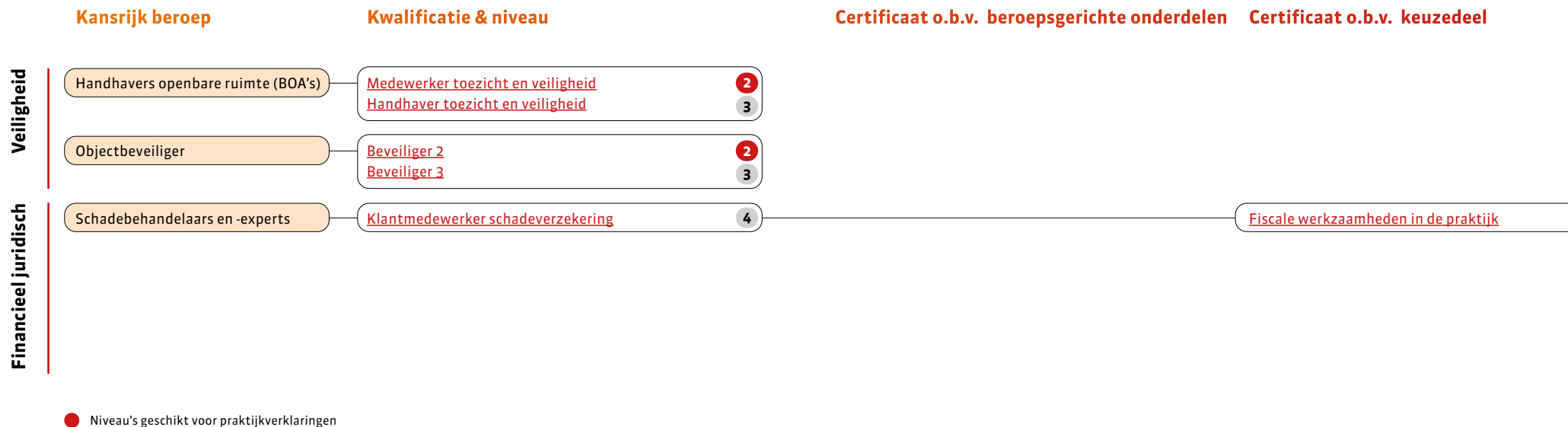
Certificaat o.b.v. keuzedeel

Medewerkers steriele medische hulpmiddelen	Medewerker steriele medische hulpmiddelen	3
Opticien*	Opticien	4
Verkoopmedewerker Optiek*	Verkoopmedewerker Optiek Allround medewerker optiek	2 3
Audicien*	Audicien	4

*Dit beroep staat niet op de lijst met kansrijke beroepen van december 2020, maar in de periode voor corona bood dit beroep goede kansen. Naar verwachting zullen de kansen de komende tijd weer toenemen.

Zakelijke dienstverlening

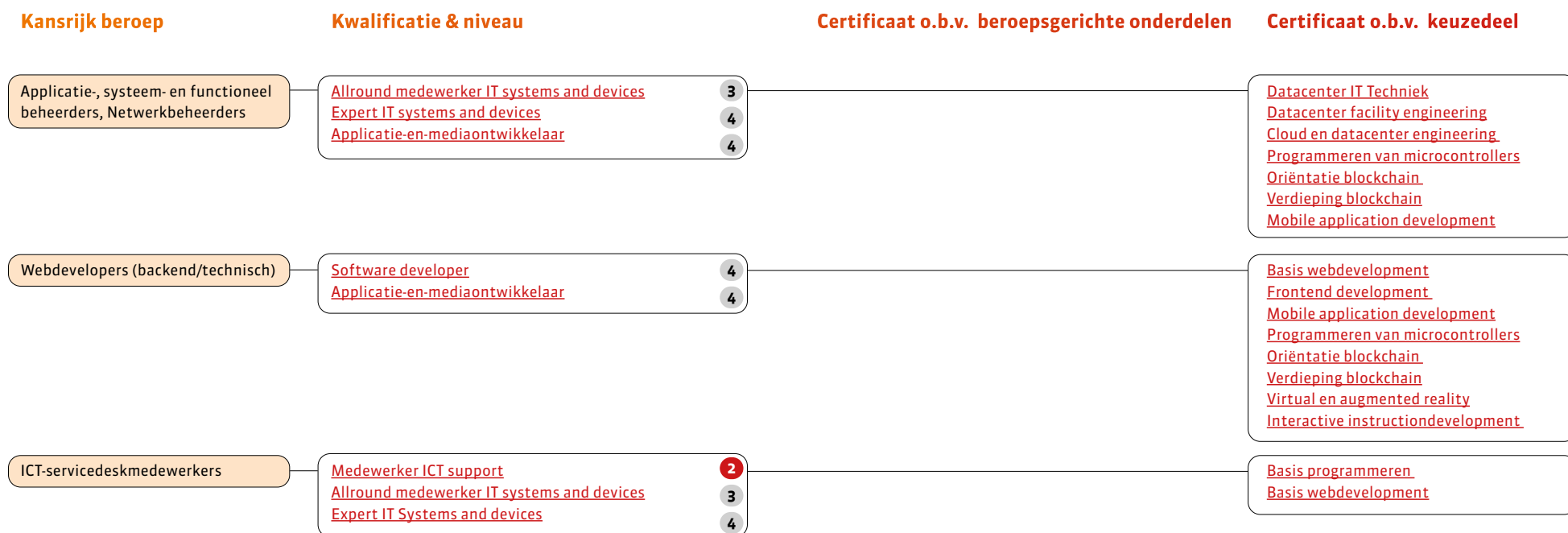

ICT / creatieve industrie

Groen licht voor mbo-certificaat Datacenter IT Techniek

In de techniek- en IT-sector is een sterke groei zichtbaar van datacenters. In een datacenter zijn alle bedrijfskritische ICT-apparatuur, zoals servers, ondergebracht. Het is een bedrijfstak die specifieke kennis vereist. Door het grote tekort aan personeel in die sector zijn roc Noorderpoort in Groningen en de Dutch Data Center Association (DDA) de samenwerking aangegaan voor het ontwikkelen van het keuzedeel 'Datacenter IT Techniek'. Na een succesvolle pilot is dit keuzedeel nu ook als erkend mbo-certificaat beschikbaar voor werkenden en werkzoekenden die zich hierin willen bij- of omscholen.

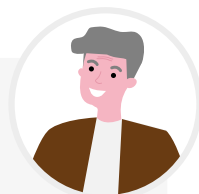
[Meer lezen?](#)

● Niveau's geschikt voor praktijkverklaringen

Voeding, groen, gastvrijheid

Praktijkleren met de praktijkverklaring in het groen

Marijn (45 jaar) is door omstandigheden al flink wat jaar geleden werkeloos geworden. Hij heeft lang niet gewerkt, maar nu het voorzichtig beter met hem gaat wil hij graag weer aan de slag. De kans om in de groensector aan de slag te gaan grijpt Marijn met beide handen aan. Lekker buiten actief bezig zijn, planten en struiken verzorgen, zorgen dat er geen onkruid groeit en soms een vlonder of klein terras aanleggen. Marijn voelt zich trots als zijn werkdag er op zit. Zijn begeleider heeft hem geleerd welke gereedschappen ze voor welke activiteit moet gebruiken, en deze vooral veilig te gebruiken. Ook goed tillen, bukken en staan doet hij nu veel bewuster. Voor deze werkplek is een maatwerkopleiding samengesteld uit [Assistent plant of groene leefomgeving](#) (mbo niveau 1) en [Medewerker hovenier](#) (mbo niveau 2). Met deze opstap naar werk durft Marijn langzaam weer aan een toekomst te denken.

Mbo-certificaat 'verzorgen van varkens' voor iedereen met een hart voor dieren!

Varkenshouders zijn op zoek naar enthousiaste, geschoolde medewerkers. Tegelijkertijd zijn er bijvoorbeeld studenten Dierverzorging - met een grote affiniteit met dieren - die geen betaald werk kunnen vinden. Of zij-instromers met een achtergrond in het melkvee die via een uitzendbureau op varkensbedrijven aan de slag zijn gegaan of aan de slag willen. "Om te kunnen voldoen aan de vraag naar geschoolde medewerkers én omdat we mensen uitzicht willen bieden op een goed betaalde baan, hebben we samen Actueel met Groeipunt de basis cursus 'Verzorgen van varkens' ontwikkeld", zegt Bram Burgler, onderwijskundige van Zone.college. "Deze cursus past in de landelijke trend om na een eerste opleiding meer (praktijk)kennis op te doen: een leven lang ontwikkelen."

Lees meer

	Kansrijk beroep	Kwalificatie & niveau	Certificaat o.b.v. beroepsgerichte onderdelen	Certificaat o.b.v. keuzedeel
Groen	Hovenier Boomverzorger	Assistent plant of groene leefomgeving 1		
		Medewerker hovenier 2		
		Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie 3		
		Opzichter/uitvoerder groene ruimte 4		
		Boomverzorger 3		
	Ongediertebestrijders	Mogelijk eerste stap: Assistent plant of (groene) leefomgeving 1		
	Loonwerker	Medewerker agrarisch loonwerk 2 Mogelijke eerste stap: Assistent plant of groene leefomgeving 1		
	Medewerker varkenshouderij	Medewerker veehouderij 2 Vakbekwaam medewerker veehouderij 3 Vakexpert veehouder 4	Verzorgen van varkens	
Gastvrijheid/voeding	Medewerker fastservice	Mogelijk eerste stap: Assistent horeca, voeding of voedingsindustrie 1		
		Medewerker fastservice 2	Ondersteuning in de fastservicesbranche	Belevingsgericht werken
		Eerste medewerker fastservice 3 Manager/bedrijfsleider fastservice 4		Belevingsgericht werken
		Kok*	Kok 2	Koken in de horeca
Operator levensmiddelenindustrie	Medewerker voeding en technologie 2	Voedselveiligheid in de productieketen - basis		
	Vakbekwaam medewerker voeding en technologie 3	Beheersen voedselproductie Voedselveiligheid in de productieketen - verdieping		
Winkelambacht	Broodbakkers	Uitvoerend broodbakker 1		
		Zelfstandig werkend bakker 2		
		Boulangier 3		
		Mogelijk eerste stap: Assistent horeca, voeding of voedingsindustrie 4		
Gastvrijheid	Gespecialiseerde schoonmakers	Schoonmaker in verschillende omgevingen 1		
		Meewerkend leidinggevende algemeen schoonmaakonderhoud 2		
		Mogelijke eerste stap: Assistent dienstverlening en zorg 2		
	Glazenwassers	Glazenwasser 2		

*Dit beroep staat niet op de lijst met kansrijke beroepen van december 2020, maar in de periode voor corona bood dit beroep goede kansen. Nu de maatregelen in het kader van de coronacrisis geleidelijk worden versoepeld neemt de kans op werk ook weer toe: er zijn alweer signalen van personeelstekorten voor zowel koks als medewerker bediening. Wel blijft het moeilijk exact voorspellen hoe (snel) de horeca zich herstelt wanneer de steunmaatregelen worden afgebouwd.

Meer weten over kwalificaties en certificaten of een voorstel doen voor een nieuw certificaat?

Kijk in [de portal kwalificatiestructuur](#) en voor alle mogelijke kwalificaties en certificaten.

Informatie van OCW over bewijsstukken in het mbo: [Diploma's, certificaten en verklaringen in het mbo](#)

Meer over certificaten [op basis van beroepsgerichte onderdelen](#).

Meer weten over praktijkleren in het mbo?

Informatie praktijkleren in het mbo: [Praktijkleren in het mbo voor werkenden en werkzoekenden | SBB](#)

Op deze website is onder meer te vinden:

- Infographic opleiden via het mbo voor werkgevers
- Inspiratiekaart overstapberoepen en kansrijke beroepen
- Webinar Praktijkleren in het mbo
- Achtergrondinformatie over praktijkleren met de praktijkverklaring

Meer weten over een stage of leerbaan

Erkend leerbedrijf worden / stage of leerbaan zoeken:

- Stage of leerbaan zoeken: [stagemarkt.nl/](#) of [leerbanenmarkt.nl/](#)
- Melding [leerbaangezocht](#)
- Erkend leerbedrijf worden [Erkend www.s-bb.nl/bedrijven/erkenning/leerbedrijf-worden](#)

Vind de adviseur in de regio:

- [Regionaal adviseur Onderwijs en Arbeidsmarkt](#)

Informatie over praktijkleren in het mbo voor mbo-instellingen is te vinden op de website van het Kennispunt LLO

- <https://levenlangontwikkelen.nl/beleid-en-regelgeving/uitleg-over-praktijkleren-in-het-mbo/>

Reactie op de inspiratiekaart

Reacties en aanbevelingen voor een eventuele volgende versie zijn welkom via : actieplan@s-bb.nl

De inspiratiekaart is tot stand gekomen in samenwerking met:

